

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA KOMUNIKACJI**

z dnia 10 listopada 1947 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Oświaty w sprawie stypendiów, udzielanych studentom szkół akademickich i wyższych, oraz uczniom liceów zawodowych: komunikacyjnych i innych technicznych.

Na podstawie art. 8 i 13 ustawy z dnia 18 marca 1933 r. o państwowych stypendiach, oraz innych formach pomocy dla młodzieży szkół wyższych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 207), zarządzam co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się na rok szkolny 1947/48:

- 1) 180 stypendiów dla studentów szkół akademickich i wyższych, a mianowicie:
 - a) 60 stypendiów dla studentów na wydziałach inżynierii lądowej,
 - b) 20 stypendiów dla studentów na wydziałach mechanicznych,
 - c) 30 stypendiów dla studentów na wydziałach elektromechanicznych i telekomunikacyjnych,
 - d) 5 stypendiów dla studentów na wydziałach inżynierii wodnej,
 - e) 10 stypendiów dla studentów na wydziałach mechaniczno-lotniczych,
 - f) 2 stypendia dla studentów na wydziale chemii,
 - g) 10 stypendiów dla studentów hydrologii,
 - h) 3 stypendia dla studiujących fizykę, matematykę i astronomię,
 - i) 24 stypendia dla studentów na wydziałach prawa,
 - j) 10 stypendiów dla studentów wyższych szkół handlowych,
 - k) 5 stypendiów dla studentów na wydziałach lekarskich,
 - l) 1 stypendium dla studenta na wydziale leśnictwa.
- 2) 145 stypendiów dla uczniów liceów: komunikacyjnych i innych technicznych, a mianowicie:
 - a) 25 stypendiów dla uczniów na wydziałach elektromechanicznych i telekomunikacji,
 - b) 20 stypendiów dla uczniów na wydziałach mechanicznych,
 - c) 60 stypendiów dla uczniów na wydziałach drogowych, budownictwa, oraz dróg i mostów,
 - d) 15 stypendiów dla uczniów na wydziałach drogowo-wodnych,
 - e) 10 stypendiów dla uczniów na wydziałach mechaniczno-lotniczych,
 - f) 15 stypendiów dla uczniów na wydziałach ruchowo-przewozowych.
2. Stypendia dla studentów szkół akademickich i wyższych płatne są zasadniczo od 1 października 1947 r. do 30 czerwca 1948 r. i wynoszą:
 - 1) dla studiujących na politechnikach i w szkołach inżynierskich:
 - a) dla słuchaczy 1-go i 2-go roku studiów 3.000 zł. mies.
 - b) dla słuchaczy 3-go roku na wydziałach elektromechanicznych i telekomunikacji 4.500 " "
 - c) dla słuchaczy pozostałych wydziałów 3-go roku studiów 4.000 " "
 - d) dla słuchaczy 4-go roku studiów na wydziałach elektromechanicznych i telekomunikacyjnych 6.000 " "
 - e) dla słuchaczy pozostałych wydziałów 4-go roku studiów 5.000 " "
 - 2) dla studentów uniwersytetów i innych nie technicznych szkół wyższych:

a) na 1-m i 2-m roku studiów	3.000 zł. mies.
b) na 3-m roku studiów	3.500 " "
c) na 4-m i 5-m (lekarskim) roku studiów	4.000 " "
3. Stypendia dla uczniów liceów komunikacyjnych i innych technicznych płatne są od 1 września 1947 r. do 30 czerwca 1948 r. i wynoszą:	
a) 1-go i 2-go roku nauki	2.000 zł. mies.
b) 3-go roku nauki	3.000 " "

§ 2.

Stypendyści, którym Ministerstwo Komunikacji przyzna stypendium na rok szkolny 1947/48, będą zgodnie z postanowieniami niniejszego zarządzenia otrzymywać stypendia również w następujących latach szkolnych, aż do czasu ukończenia studiów, jeżeli przedstawią we właściwym czasie zaświadczenie zakładu naukowego, do którego uczęszczają, stwierdzające, że są jego studentami (uczniami) i czynią co najmniej dostateczne postępy w nauce.

§ 3.

1. Stypendium może być przyznane studentom i studentkom, oraz uczniom nowowstępującym do zakładu naukowego, lub uczęszczającym do danego zakładu naukowego, przede wszystkim kandydatom spośród dzieci pracowników resortu komunikacji, według uznania Ministerstwa Komunikacji i w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych (Z.Z.K.), lub Związku Zawodowego Pracowników Państwowych (Z.Z.P.P.). Pierwszeństwo zasadniczo przysługuje kandydatom bardziej zaawansowanym w studiach.
2. Studentom, studentkom, oraz uczniom nowowstępującym do zakładu naukowego może być przyznane stypendium, jeżeli przedstawią zaświadczenie o przyjęciu do danego zakładu naukowego, a zaawansowanym w studiach — jeżeli przedstawią zaświadczenie o promocii i zapisaniu ich na następny rok nauki.
3. O stypendium Ministerstwa Komunikacji mogą ubiegać się jedynie kandydaci, którzy nie otrzymują żadnych innych stypendiów.

§ 4.

1. Podania o przyznanie stypendium ubiegający się powinni składać do Ministerstwa Komunikacji za pośrednictwem zakładów naukowych, do których uczęszczają, lub do których zostali przyjęci.
2. Do podań należy dołączyć:
 - 1) świadectwo obywatelstwa polskiego,
 - 2) metrykę urodzenia,
 - 3) zaświadczenie uczelni stwierdzające odbycie studia i dotychczasowe postępy w nauce, wraz z opinią zakładu naukowego co do stanu majątkowego, a nowowstępujący świadectwo szkolne i zaświadczenie o przyjęciu do zakładu naukowego,
 - 4) życiorys,
 - 5) opinię władz administracji ogólnej i Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych względnie Państwowych,
 - 6) deklarację o przyjęciu stypendium według jednego z wzorów przewidzianych w załącznikach do niniejszego zarządzenia.
3. Przed przyznaniem stypendium, kandydaci poddani będą badaniom przez lekarza urzędowego, celem stwierdzenia ich uzdolnienia fizycznego do służby w resorcie komunikacji.
4. Badania lekarskie będą powtarzane corocznie przed rozpoczęciem roku szkolnego, przy czym stypendium może być przyznane jedynie tym kandydatom, którzy poza dostatecznymi postępami w nauce (§ 2) wykażą się dodatnim wynikiem badania lekarskiego.

§ 5.

1. W czasie ferii letnich w zakładzie naukowym, stypendyści obowiązani są do odbywania praktyki wakacyjnej, przewidzianej przez dany zakład naukowy, we właściwym dziale komunikacji. Miejsce praktyki wyznacza stypendyście Ministerstwo Komunikacji, lub urząd podległy temu Ministerstwu.
2. Od odbycia praktyki wakacyjnej wolni są:
 - 1) stypendyści, którzy odbyli już przewidzianą przez dany zakład naukowy praktykę wakacyjną;
 - 2) stypendyści, którzy zgłosili się do egzaminu dyplomowego, o ile przedstawią zaświadczenie uczelni, stwierdzające, że praktyka wakacyjna jest dla nich zbędna;
 - 3) za czas odbywania praktyki wakacyjnej stypendyści otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości ustalonej corocznie zarządzeniem specjalnym o praktykach wakacyjnych.

§ 6.

1. Osoby pełnoletnie (w wieku 18 lat ukończonych lub będące w związku małżeńskim) podpisują deklarację (zobowiązanie) według wzoru podanego w załączniku Nr. 1.
2. Jeżeli kandydat do stypendium nie jest pełnoletni, wówczas ojciec, matka, opiekun lub osoba, która zechce przyjąć na siebie odpowiedzialność materialną za zwrot stypendium, a którą Ministerstwo Komunikacji uzna w tym względzie za odpowiedzialną, podpisuje deklarację (zobowiązanie) według wzoru załącznika Nr. 2.
3. Stypendysta po dojeździe do pełnoletności podpisuje deklarację (zobowiązanie) według wzoru załącznika Nr. 3.
4. W razie odmowy podpisania deklaracji po dojeździe do pełnoletności (ust. 3), stypendysta traci prawo do dalszego pobierania stypendium, a cała wypłacona mu do tego czasu kwota stypendialna podlega zwrotowi przez osobę, która podpisała deklarację według załącznika Nr. 2, w terminie rocznym od daty pozabawienia go stypendium.

§ 7.

1. Stypendysta traci prawo do dalszego pobierania stypendium w razie:
 - 1) niedostatecznych postępów w nauce,
 - 2) przerwania nauki,
 - 3) wydalenia z zakładu naukowego,
 - 4) uchylecia się od odbycia obowiązującej go praktyki wakacyjnej, oraz niedostatecznych wyników tej praktyki,
 - 5) utraty obywatelstwa polskiego,
 - 6) utraty uzdolnienia fizycznego do pełnienia służby w resorcie komunikacji (§ 4 ust. 3 i 4),
 - 7) stwierdzenia, że oprócz stypendium Ministerstwa Komunikacji pobiera równocześnie inne stypendium (§ 3 ust. 3), lub że stan majątkowy stypendysty nie wymaga pomocy.
2. We wszystkich przypadkach wymienionych w ust. 1 stypendysta lub osoba, która podpisała za niego deklarację według wzoru załącznika Nr. 2 (§ 6 ust. 2), obowiązana jest zwrócić całe pobrane stypendium najpóźniej w terminie rocznym od daty pozabawienia stypendium.
3. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie Minister Komunikacji może zwolnić stypendystę, całkowicie lub w części, od obowiązku zwrotu stypendium.

§ 8.

Zawieszenie wypłaty stypendium na pewien okres czasu następuje w razie usprawiedliwionej przerwy w nauce, przy czym jeżeli stypendysta po upływie tego okresu nie wznowi studiów, traci prawo do dalszego pobierania stypendium, z zastosowaniem postanowień § 7 ust. 2.

§ 9.

Stypendysta może zrezygnować z pobierania dalszych rat stypendium przyznanego na dany rok szkolny, lub z pobierania stypendium w dalszych latach nauki, pomimo posiadania warunków do otrzymywania stypendium — z zachowaniem obowiązku odstąpienia stypendium po ukończeniu zakładu naukowego, zgodnie z postanowieniem § 10 niniejszego zarządzenia.

§ 10.

1. Stypendysta obowiązany jest, nie później niż w ciągu trzech miesięcy od daty ukończenia zakładu naukowego, zgłosić się do Ministerstwa Komunikacji, bez specjalnego wezwania ze strony tego Ministerstwa, celem odstąpienia pobranego stypendium na wyznaczonym mu stanowisku, w stosunku 12 miesięcy za każdy rok szkolny korzystania ze stypendium.
2. Stypendysta, który ukończył studia, obowiązany jest zwrócić Ministerstwu Komunikacji, najpóźniej w terminie rocznym całe pobrane stypendium w przypadku:
 - 1) niezgłoszenia się do odstąpienia pobranego stypendium;
 - 2) nieobjęcia wyznaczonego mu stanowiska służbowego, w ciągu 15 dni od daty powołania go do służby;
 - 3) zwolnienia na własną prośbę ze służby przed odstąpieniem pobranego stypendium;
 - 4) wydalenia go ze służby w drodze dyscyplinarnej przed odstąpieniem pobranego stypendium.
3. Jeżeli stypendysta jest niepełnoletni, wówczas do zwrotu pobranego stypendium we wszystkich przypadkach wymienionych w ust. 1 obowiązana jest osoba, która podpisała deklarację według wzoru załącznika Nr. 2 (§ 6 ust. 2).

§ 11.

1. Na polecenie Ministerstwa Komunikacji, dyrekcje okręgowe kolei państwowych (biura personalne) sporządzają listy płacy i zarządzają wypłaty stypendium przez biura finansowe.

W przypadku, jeśli uczelnia, do której uczęszczają stypendyści, znajduje się nie w siedzibie właściwej dyrekcji okręgowej kolei państwowych, wypłata stypendium może być zarządzona przez kasę stacyjną w siedzibie uczelni.

2. Stypendium wypłaca się w ratach miesięcznych, płatnych z góry, za pokwitowaniem w listach płacy.

3. Raty stypendialne powinny być podejmowane przez stypendystów w terminie 15-dniowym od dnia powiadomienia uczelni przez dyrekcję okręgową kolei państwowych o przygotowaniu wypłaty.

§ 12.

1. Zakłady naukowe powinny sprawdzać, czy stypendyści nie utracili wymaganych kwalifikacji (§ 7 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 5 i 7), a w razie stwierdzenia ich utraty, niezwłocznie powiadamiać o tym Ministerstwo Komunikacji i właściwą dyrekcję okręgową kolei państwowych.

2. W ten sam sposób winny postąpić zakłady naukowe w przypadku, gdyby stypendysta po dośnięciu do pełnoletności nie podpisał deklaracji przewidzianej w § 6 ust. 3.

3. Ponadto zakład naukowy winien powiadomić Ministerstwo Komunikacji o ukończeniu studiów przez stypendystę.

§ 13.

Ministerstwo Komunikacji prowadzi szczegółową ewidencję stypendystów, w której każdy stypendysta posiada oddzielny rachunek (konto).

§ 14.

Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1947 r.

MINISTER KOMUNIKACJI MINISTER OŚWIATY
(-) J. Rabanowski w/z (-) E. Krassowska

Załącznik Nr. 1 do § 6 pkt. 1.

DEKLARACJA.

1. Ja niżej podpisany (a) przyjmuję od Ministerstwa Komunikacji tytułem stypendium w złotych (słownie) miesięcznie na warunkach ustalonych w zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 1947 r. ogłoszonym w Monitorze Polskim Nr z dnia, których obowiązuję się ściśle przestrzegać.

Przepisy tego zarządzenia są mi znane i oświadczam, że przyjmuję na siebie wszelkie obowiązki, jakie przepisy te nakładają na stypendystów.

2. Ponadto zobowiązuję się, podczas odbywania studiów w (nazwa zakładu naukowego), do ścisłego przestrzegania obowiązujących w tym zakładzie naukowym przepisów, oraz do sumiennego przykładania się do nauki.

(podpis)

Miejscowość, data
(urzędowe poświadczenie własnoręczności podpisu).

Załącznik Nr. 2 do § 6 pkt. 2.

DEKLARACJA.

1. Ja niżej podpisany (a) ojciec, matka, opiekun uznany przez Ministerstwo Komunikacji za osobę odpowiedzialną (niepotrzebne skreślić) (nazwisko i imię studenta lub ucznia) zamieszkały w przy ulicy pragnąc dopomóc wymienionemu niepełnoletniemu studentowi (tce) (uczniowi) do ukończenia studiów w (nazwa zakładu naukowego), obowiązuję się:

1) zwrócić Ministerstwu Komunikacji wszelkie kwoty pobrane przez tytułem stypendium, jeżeli wymieniony po dośnięciu do pełnoletności w czasie odbywania studiów odmówi podpisania deklaracji wg załącznika Nr 3, zobowiązującej go do ścisłego przestrzegania warunków i obowiązków, ustalonych w zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia 1947 r. ogłoszonym w Monitorze Polskim Nr z dnia

2) Zwrócić Ministerstwu Komunikacji wszystkie kwoty pobrane przez tytułem stypendium przed dośnięciem jego do pełnoletności, jeżeli wymieniony:

a) zostanie pozbawiony stypendium na podstawie § 7 zarządzenia Ministerstwa Komunikacji Nr P. 4c/70-38/47 z dnia ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr z dnia lub też jeżeli dobrowolnie zrezygnuje z podejmowania dalszych rat miesięcznych przyznanego mu stypendium (§ 9);

b) nie wykona po ukończeniu zakładu naukowego i przed dośnięciem do pełnoletności zobowiązań, przewidzianych w § 10 ust. 1 zarządzenia Ministra Komunikacji Nr P. 4c/70-38/47 z dnia ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr z dnia

2. Z obowiązków wymienionych w ust. 1 wywiąże się w terminie przewidzianym w § 7 ust. 2 i w § 10 ust. 1 zarządzenia Ministra Komunikacji Nr P. 4c/70-38/47 z dnia ogłoszonego w Monitorze Polskim Nr z dnia

3. Oświadczam, że postanowienia zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia ogłoszonego w Moni-

torze Polskim Nr z dnia, w sprawie udzielania stypendium są mi dobrze znane.

(podpis)

Miejscowość, data

(urzędowe poświadczenie własnoręczności podpisu).

Załącznik Nr 3 do § 6 pkt. 3.

DEKLARACJA.

1. Ja niżej podpisany (a) student (ka) (nazwa zakładu naukowego) urodzony (a) dnia po dośnięciu do pełnoletności przyznaję, że pobrałem z Ministerstwa Komunikacji na podstawie deklaracji z dnia podpisanej przez mego ojca, matkę, opiekuna uznanego przez Ministerstwo Komunikacji za osobę odpowiedzialną (niepotrzebne skreślić) tytułem stypendium przez czas studiów moich w (nazwa zakładu naukowego) ogólną kwotę zł. (słownie) i nadal przyjmuję od tegoż Ministerstwa stypendium w kwocie zł. (słownie) (miesięcznie) na warunkach ustalonych w zarządzeniu Ministra Komunikacji z dnia ogłoszonym w Monitorze Polskim Nr z dnia Przepisy tego zarządzenia są mi dokładnie znane i warunków stypendialnych zobowiązuję się ściśle przestrzegać.

Oświadczam, że przyjmuję na siebie wszelkie obowiązki, jakie przepisy te nakładają na stypendystów.

2. Ponadto zobowiązuję się podczas odbywania studiów w (nazwa zakładu naukowego) do ścisłego przestrzegania obowiązujących w tym zakładzie naukowym przepisów, oraz do sumiennego przykładania się do nauki.

(podpis)

Miejscowość, data

(urzędowe poświadczenie własnoręczności podpisu).